

Dosarul nr. 2r-211/24
2-22187815-01-2r-30042024

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. I. Țonov)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, D. Dulghieru, R. Pulbere)

DECIZIE

03 iulie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Ion Malanciuc
Diana Stănilă
Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de Ion Sprincean,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Sprincean împotriva lui Constantin Damaschin cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 05 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Ion Sprincean împotriva hotărârii din 12 octombrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen,

c o n s t a t ă :

La 21 decembrie 2022, Ion Sprincean a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Constantin Damaschin solicitând încasarea datoriei în sumă de 9 540 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat în mărime de 287 de lei (f. d. 2-3).

Prin hotărârea din 12 octombrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de Ion Sprincean (f. d. 24, 28-30).

La 14 noiembrie 2023, prin intermediul poștei electronice, Ion Sprincean a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 12 octombrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată (f. d. 26-27).

Prin încheierea din 05 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Ion Sprincean împotriva hotărârii din 12 octombrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f. d. 35-37).

La 28 martie 2024, Ion Sprincean a declarat recurs împotriva încheierii din 05 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a încheierii instanței de apel, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel (f. d. 41-42).

În motivarea recursului, a indicat că despre emiterea hotărârii din 12 octombrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a aflat la 14 noiembrie 2023, de pe site-ul instanțelor de judecată.

A precizat că apelul nemotivat a fost depus în aceeași zi, la 14 noiembrie 2023, prin intermediul poștei electronice, deoarece dispozitivul hotărârii nu i-a fost trimis la domiciliu, respectiv nu a avut posibilitatea de a-l contesta în termen.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit scrisorii de însoțire anexate la materialele dosarului, rezultă că copia încheierii instanței de apel a fost expediată la adresa electronică a lui Ion Sprincean la 14 martie 2024, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f. d. 38).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 28 martie 2024, în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată subliniază că art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Completul de judecată stabilește că instanța de fond a examinat cauza civilă în procedură contencioasă generală, potrivit normelor prevăzute Codul de procedură civilă.

Din materialele dosarului rezultă că instanța de fond pentru ședința de judecată din 12 octombrie 2023, i-a expediat reclamantului citație la adresa de pe str. Uzinelor 140, ap. 9, mun. Chișinău, corespondență care a fost restituită în adresa instanței cu mențiunea factorului poștal „nereclamat” (f. d. 17, 21-22).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 12 octombrie 2023 ora 12:00 se atestă că reclamantul nu s-a prezentat, solicitând examinarea cauzei în lipsa sa (f. d. 23). Cauza a fost examinată în fond.

Dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 12 octombrie 2023, fiind public pe portalul instanțelor judecătorești la 24 octombrie 2023.

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 12 octombrie 2023, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 13 octombrie 2023 și a expirat la data de 11 noiembrie 2023 (zi de sâmbătă).

Dat fiind faptul că data de 11 noiembrie 2023 a fost zi sâmbătă, data de 12 noiembrie 2023 – zi de duminică, prin urmare zile nelucrătoare, în conformitate cu prevederile art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă, ultima zi pentru depunere a cererii de apel se constată a fi 13 noiembrie 2023 (zi de luni), ca următoarea zi lucrătoare.

În context, instanța de apel justificat a reținut că Ion Sprincean a declarat apelul nemotivat, prin intermediul poștei electronice la 14 noiembrie 2023 (zi de marți) în afara termenului legal.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție califică drept neîntemeiat argumentul recurentului, precum că apelul nemotivat a fost depus în

termenul de 30 de zile, ținând cont de data când a luat cunoștință cu dispozitivul primei instanțe și, prin urmare, nu a omis termenul de 30 de zile.

În acest sens, art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, într-o manieră certă și clară corelează termenul de 30 de zile de contestare cu data pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu cu data când a luat cunoștință cu actul judecătoresc.

La depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 12 octombrie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, apelantul nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că repunerea în termen pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care apelantul Ion Sprincean ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău corect a reținut că Ion Sprincean nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului, în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă. Or, instanța de apel nu are dreptul să efectueze ex officio repunerea în termen a apelului, în lipsa unei astfel de cereri formulate de către apelant în condițiile art. 116 din Codul de procedură civilă.

Potrivit dispoziției art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că legiuitorul, prin stabilirea unui termen de declarare a apelului, a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că

recurenta a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 05 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Ion Sprincean.

Se menține încheierea din 05 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Sprincean împotriva lui Constantin Damaschin cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Ion Malanciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni